

หลักวิชาชีพนักกฎหมาย

1

บททั่วไป

- การดำเนินกิจการต่างๆ → ต้องอาศัยกฎเกณฑ์
- ในครอบครัว → กฎบ้าน,จารีตประเพณี
- ในประเทศ → กฎหมาย

“กฎหมาย” จึงถือได้ว่าเป็นพัฒนาการสุดท้ายของ
กฎเกณฑ์ที่ใช้ในการปกครองคนในสังคม

2

บททั่วไป

กฎหมาย VS ศาสนา

ต่างกันอย่างไร

3

บททั่วไป

- ในกลุ่มประเทศที่ใช้ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย
- ถือหลัก “นิติรัฐ” เป็นหลัก → “หลักรัฐบาลโดยกฎหมาย”
ไม่ใช่ “รัฐบาลโดยบุคคล”
- ในกลุ่มประเทศที่ใช้ระบอบการปกครองแบบเผด็จการ
- ถือหลัก “นิติรัฐ” เป็นหลักเช่นเดียวกับประชาธิปไตยแต่การใช้
อำนาจต่างกัน

4

บทบาทของนักกฎหมาย

- ขึ้นอยู่กับระบบกฎหมายในแต่ละประเทศ ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม
 1. กลุ่มประเทศ “common law” คือ อังกฤษ, สหรัฐอเมริกา, ออสเตรเลีย
 2. กลุ่มประเทศ “civil law” คือ ฝรั่งเศส เยอรมนี ญี่ปุ่น จีน ไต้หวัน อิตาลี
 3. กลุ่มประเทศ “socialist law” คือ รัสเซีย จีนแผ่นดินใหญ่

5

COMMON LAW

- กฎหมายที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร
- ใช้ระบบกล่าวหาในการพิจารณาคดี
- ทนายความ และผู้พิพากษามีบทบาทสำคัญ

6

CIVIL LAW

- กฎหมายที่เป็นลายลักษณ์อักษร
- ใช้ระบบไต่สวนในการพิจารณาคดี
- ผู้พิพากษามีบทบาทสำคัญ

7

SOCIALIST LAW

- กฎหมายเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้
- อำนาจเด็ดขาดอยู่ที่ผู้เผด็จการ
- นักกฎหมายเป็นผู้ขัดขวางการใช้อำนาจเผด็จการ
- ทนายความมีหน้าที่ต่อรัฐมากกว่าคู่ความ และแม้เป็นทนายจำเลยยังต้องช่วย โจทก์ในการหาความจริง

8

ประเทศไทย

สมัยก่อน

- ศาล ใช้หลักจารีตประเพณีในการวินิจฉัยคดี โดยอาศัยคัมภีร์พระธรรมศาสตร์ และราชศาสตร์
- ใช้ระบบพิสูจน์ความผิดด้วยตัวเอง ไม่สามารถมีตัวแทนได้

9

ประเทศไทย

สมัยปัจจุบัน

- ใช้กฎหมายที่เป็นลายลักษณ์อักษร
- ส่วนการพิจารณาคดี ใช้เป็นแบบระบบกล่าวหา

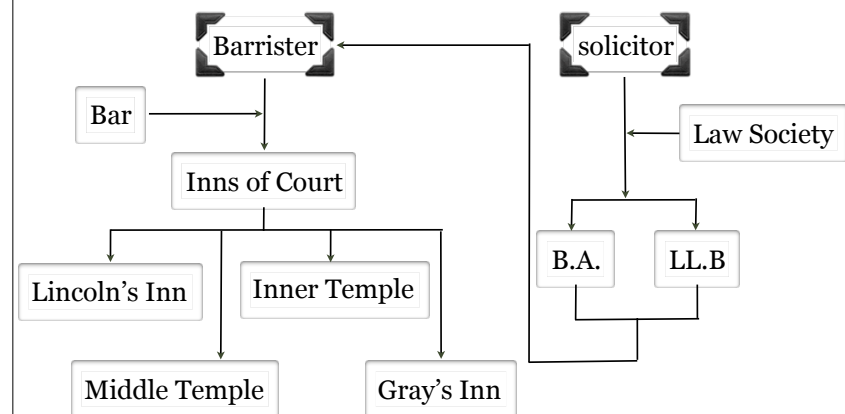
10

ประวัติวิชาชีพกฎหมาย

ประเทศไทย ใช้ระบบ common law เป็นหลัก ในการพิจารณาคดีจึงต้องศึกษาเกี่ยวกับวิชาชีพนักกฎหมายในกลุ่มประเทศ common law ซึ่งจะยกตัวอย่างของประเทศอังกฤษ

11

วิชาชีพทางกฎหมายของอังกฤษ

12

BARRISTER

- ควบคุมโดย Bar (เนติบัณฑิต)
- เน้นการเป็นทนายความ
- เรียนหลัก และวิธีพิจารณาความ
- สอนทางปฏิบัติ
- มีการ Keep terms (การกินดินเนอร์)
- จบแล้ว เรียกว่า Call to the Bar (สมาชิกเนติบัณฑิต)

13

SOLICITOR

- ควบคุมโดย Law Society
- เป็นโรงเรียนสอนกฎหมาย (เน้นทางทฤษฎีอย่างเดียว)
- จบแล้วได้ปริญญาทางกฎหมาย (B.A. LL.B)
- เป็นได้แค่ที่ปรึกษากฎหมาย
- จะเป็นทนายความได้ต้อง ไปเรียนที่ Bar เพื่อให้ได้เป็น Barristor

14

ความหมายของวิชาชีพ

- วิชาชีพ หมายถึง ?
- อาชีพ หมายถึง ?
- “วิชาชีพ” ต่างจาก “อาชีพ” อย่างไร
- แล้วกฎหมาย นั้นเป็น “อาชีพ” หรือ “วิชาชีพ”

15

วิชาชีพกฎหมาย

- มีลักษณะที่แตกต่างจากวิชาชีพอื่นๆ เพราะเป็นการทำกิจการแทนผู้อื่น จัดการทรัพย์สิน และบางทีก็ถึงกับกุมชะตาชีวิตของคนเหล่านั้น
- และประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ
 - เป็นองค์การ
 - การฝึกอบรม
 - เจตนารมณ์เพื่อรับใช้ประชาชน
 - เจ้าหน้าที่ของศาล

16